

Tankelek i bilder – et filosofisk møte med kunsten

Filosofiske samtaler for 1. trinn

Tenketruppen

Basert på bilder fra kommunens kunstsamling skreddersyr Tenketroppen en interaktiv filosofisk forestilling for alle elevene på 1. trinn hvor elevenes egen undring står i sentrum. Tenketruppen er en gruppe med praktiserende filosofer som i flere år har filosofert med barn og unge. Vi består av Aasne Jordheim, Øyvind Olsholt og Andreas Ribe.

Beskrivelse av tilbudet

Forestillingene baserer seg på lekne og engasjerende filosofiske samtaler, og ledes på en morsom og stimulerende måte av en av våre erfarne filosofer. Ett/flere bilde/er fra kommunens kunstsamling vil være utgangspunkt for samtalen. Skatter fra lokal billedkunst vil danne utgangspunktet for å åpne et rom hvor elevene sammen med filosofen utforsker kunstverkens forunderlige verden. Målet er å gi barna og ungdommen en berikende opplevelse hvor det å vinne ny erkjennelse på bakgrunn av møte mellom kunsten og filosofien, står sentralt. Vi håper elevene vil få erfare tankens magiske kraft og hvor gøy det er selv å filosofere over kunstverk.

Selv om det er morsomt og engasjerende for elevene å delta i slike filosofiske samtaler, vil samtalerne også være med på å bevisstgjøre elevene i forhold til forståelse av kunstverk og estetisk tenkning. En filosofisk samtale vil også trene opp elevens intellektuelle kapasitet, og særlig evnen til å tenke (slik det gjelder på de fleste områder: jo bedre tekniske ferdigheter, jo bedre resultater). Filosofiske samtaler er også givende for lærerne. Erfaringen av viktige samtaler mellom elevene og filosofer, kan både være stimulerende til egen læring og til tenkning over livets store spørsmål.

I en filosofisk samtale er det elevenes – ikke de gamle filosofers – tanker som skal frem i lyset. En av hovedmåtene dette gjøres på i de filosofiske samtalerne er å undersøke hvilke grunner elevene har for å tenke og mene som de gjør. Filosofiske samtaler er derfor ikke bare vanlige samtaler, men tvert imot en samtaleform hvor elevene stimuleres til å selv filosofere ut fra sitt eget perspektiv.

Når får din skole besøk av Tenkegruppen?

Det er satt opp følgende turneplan:

Tirsdag 14.11 (Ski/Kråkstad)

En filosof på Finstad skole (2 grupper) Kråkstad/Mørk skole (1 gruppe)
En filosof på Hebekk (3 grupper)
En filosof på Ski skole (3 grupper)

Onsdag 15.11 (Langhus/Vevelstad)

En filosof på Bøleråsen (4 grupper)
En filosof Vevelstadåsen (2 grupper)
En filosof på Langhus (3 grupper)

Torsdag 16.11 (Siggerud)

En filosof på Siggerud (3 grupper)

Praktiske opplysninger

- Hver samtale varer i en skoletime (45 minutter)
- Det vil bli gjennomført samtaler for flere grupper i tidsrommet 8.30-13.00
- Samtalene gjennomføres i klasserom
- Skolene må stille med Flipover med tusjer, eller en tavle.

Forberedelser

Elevene trenger ikke forkunnskaper om kunstverkene, for samtalene vil ta utgangspunkt i elevenes nåværende perspektiv og innsikt.

- Lærerne må sette seg inn i det materiell som sendes rundt. I tillegg oppfordres lærerne til å lese om filosofiske dialoger (se vedlegg).
- Kunstverket kjøres ut i forkant, kulturkontaktene får et spesielt ansvar og må levere det til neste skole (se liste)
- Skolene er ansvarlige for å lage til lunsj til filosofen.

Etterarbeid

Det vil bli sendt ut evalueringsskjema i etterkant av samtalen. I forbindelse med innføringen av ny læreplan, arbeides det med å følge opp med kurs innen for faget KRL i Follo-regionen.

Tilknytning til læreplan

Forestillingen er knyttet til lærerplanen; både den generelle del og til Kunnskapsløftet. Kunnskapsmålene i filosofidelen av KRL faget i Kunnskapsløftet sier blant annet at elevene etter 4 klasse skal kunne: "Uttrykke tanker om livet, tap og sorg, godt og ondt og

gi respons på andres tanker.” I denne forestillingen vil særlig det å uttrykke tanker om livet samt det å gi respons på andres tanker bli viktig.

Elevene skal også lære seg muntlige ferdigheter. Å kunne uttrykke seg muntlig i KRL innebærer blant annet: ”Muntlige ferdigheter som samtale, dialog... er midler til undring og deltakelse, refleksjon og argumentasjon.” Dialogen som middel til undring vil være vesentlig for forestillingen.

I tillegg er forestillingen knyttet opp mot målsetningene i den generelle lærerplanen, særlig i kapittelet om ”Det skapende mennesket”. Blant annet denne formuleringen er treffende: ”Oppfostringen skal fremme lojalitet overfor det nedarvede og lyst til å bryte nytt land. Da må den gi både praktiske ferdigheter og innsikt – trene både hånd og ånd.” Her tenker vi særlig på både det å bevare kulturen, i denne sammenheng den lokale kunsten, samtidig som vi stimulerer til et kreativt og skapende forhold til denne.

Et annet sitat herfra som også sier mye om forestillingene er dette: ”For barn og unge er verden ny og derfor ikke selvfølgelig. De kan famle og spørre om det den voksne tar for gitt, og har fantasi og forestillingsevne i rikt monn. Virkeligheten setter få grenser for deres tanker. Barns nyfikenhet er et forbilde for alle som skal utvikle og lære, og en del av den barnekultur som har en egenverdi i skolen må verne om og gjøre bruk av i opplæringen – fordi barn også i stor grad lærer av hverandre.” Siden forestillingene våre er dialogbasert, vil barna både lytte til og lære av hverandre.

Mer informasjon:

Viktige linker: www.buf.no

Spørsmål av faglig art kan rettes til Andreas Ribe tlf 98 46 06 23 e-postadresse: andreas@frirom.no. Praktiske spørsmål kan rettes til Bjørg Holsvik tlf 64 87 87 02, e-postadresse: bjorg.holsvik@ski.kommune.no